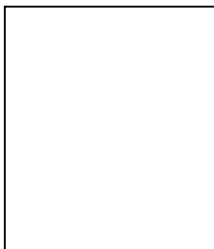

ЈАСЕНЧАНИ У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ (ДОПУНА)

КОСАНОВИЋ ПЕРЕ МАРИЦА-МАЈКИЦА, (уд. Јована), рођена 1895. године у Јасенку, Модрушко-ријечка жупанија, Аустроугарска, Српкиња. Учесник НОР-а од 1941. године. Мајка три (3) сина, Ђуро (1917.), Милана (1918.) и Симе (1920.) и две (2) ћерке, Милке (1922.) и Анке (1925.). Ђуро и Милан били су борци од 1941, а Симо од 1942. године. Ђерке Милка руководилац СКОЈ-а, а Анка члан СКОЈ-а. Сва тројица

синова Марице Косановић били су храбри и одважни борци и руководиоци партизанских јединица. Од августа 1943. године када је на Вратнику у борби са италијанском јединицом, на челу партизанске чете, погинуо најмлађи син Симо, а ћерку Анку у 18. години, септембра 1943. убили четници, до октобра 1943. када су за четири (4) дана, од 16. 10. у сусрету са немачком јединицом погинули син Милан (био је командир партизанског батаљона) и ћерка Милка, да би идући са сахране брата Милана и сестре Милке 19. 10. у четничкој заседи код Грчкице у Јасенку, на дужности команданта ударног партизанског батаљона, погинуо најстарији син Ђуро, који је после рата проглашен за народног хероја Југославије, изгубила своје петоро деце.

Од марта 1942, када је основан месни одбор АФЖ-а у Јасенку, у њему су активно радиле Марица и Милица Косановић, Даница и Љубица Зрнић. На котарској (среској) конференцији АФЖ-а за Огулин, одржане 12. јула 1944. Марица је изабрана у котарски одбор и делегаткињу за прву окружну конференцију АФЖ-а за Горски котар, која је одржана 30. јула 1944. године на Равној Гори.

Марица Косановић, делегаткиња из Јасенка изабрана је за потпредседницу окружног одбора АФЖ-а за Горски котар.

О храброј Марици Косановић-Мајкици из Јасенка која је у рату изгубила три (3) сина и две (2) ћерке, објављена је вијест на радио станици Слободна Југославија, која је свој програм емитовала из СССР-а.

О Марици-Мајки-Мајкици, која је у тако кратком времену остала без петоро дјеце, умно и физички здраве и способне, требало је то издржати, а да се не поремети здрав разум. Несрећна мајка Марица некако је преживела смрт дјеце, али је то био живот без живота, живот без људског радовања.

У време тромесечне погибије њене дјеце и њене жалости за њима и она је „умирала“ заједно са њима, али се то „умирање“ продужило још 30 година, када је умрла.

Остала је без дјеце, којима је била све, отац и мајка, васпитач, хранитељ и заштитник. Остала је без наследника и потомства и после њене смрти угасио се живот породице Марице Косановић-Мајкице.

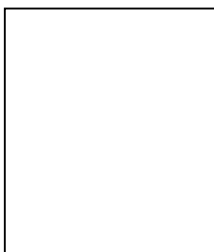
Остала је сама, сирота, убога, без игде икога, на згаришту куће (запаљене у септембарској (1942.) офанзивној операцији „Велика капела“ коју су извеле јединице италијанског 5. армијског корпуса, усташка војница НДХ и четничке снаге) без ичега, носећи у себи неизмјерну бол, држала се достојанствено,

настојећи да не клоне духом и да не увреди своју, у цвету младости погинулу дјецу.

На згаришту куће после Другог светског рата, како написа Вељко Ковачевић у књизи „Дани који не залазе“ ... „када се обнављао спаљени Јасенак, кад су се на паљевинама подизале нове куће, Мајкичина је последња саграђена“.

На ново саграђеној кући постављена је спомен-плоча са натписом „У овој кући рођен је Ђуро Косановић народни херој Југославије“ и ако је кућа у којој је рођен изгорела.

Марицу Косановић, после погибије њене дјеце, више нико у Јасенку и околини није звао Марица, већ Мајкица, да би на тај начин исказали дивљење и поштовање према њеној изгинулој дјечи и великом срцу мајке партизанке.

КОВАЧЕВИЋ РАДЕ БОГДАН-ЛАЈИЧИН, рођен 1900. године у с. Јасенак, Модрушко-ријечка жупанија, Аустроугарска монархија, Србин. У држави СХС-Југославији био је шумски и пилански радник, а повремено се бавио и земљорадњом.

Служио је југословенску војску као редов. По неким подацима предратни је комуниста, припадник Интербригаде републиканске армије и учесник у шпанском

национал ослободилачком рату.

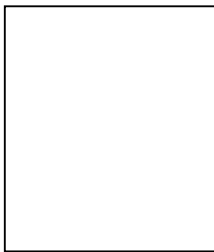
Богдан је са још четворицом чланова Косановић Симеуна Костом-Којом, Косановић Николе Илијом, Мамула Саве Николом-Ником-Шушак и Радовић Ђуре Ђуром-Ђуђин 15. октобра 1941. (по неким подацима и раније) основао организацију КПЈ у Јасенку.

Један је од организатора устанка. Новембра 1941. изабран је за одборника Месног народноослободилачког одбора у Јасенку и радио на успостави народне власти, помоћи народу и позадинском обезбеђењу Јасеначке партизанске чете и других партизанских јединица када су боравиле, или пролазиле кроз Јасенак на извршење борбених задатака.

После Другог светског рата живео је у Јасенку и радио као одборник у МНО Јасенак.

Носилац је „Партизанске споменице 1941“.

Умро је у Јасенку и сахрањен на месном гробљу.

КОСАНОВИЋ СИМЕУНА КОСТА-КОЈО, рођен 1904. у с. Јасенак, Модрушко-ријечка жупанија, Аустроугарска монархија, Србин. После основне школе завршио је занат за машинбравара. Служио је југословенску војску у ратном ваздухопловству, све до удеса од када је тешки инвалид. Радио је као машиниста и возач моторног возила на парној пилани Јована Мамуле („Јовичиној пилани“).

Учесник је штрајка шумских и дрводељских радника за повећање зарада и побољшање животних услова.

На оснивачком састанку организације КПЈ у Јасенку 15. октобра 1941. изабран је за секретара организације, која је била на вези са Општинским комитетом КПЈ за Дрежницу.

У првој половини новембра 1941. године у Дрежници је, уз присуство Иве Маринковића, секретара Окружног комитета КПХ за Карловац, а под руководством Вељка Ковачевића, одржан састанак комуниста Дрежнице и Јасенка. Испред организације КПЈ из Јасенка присуствовали су Косановић Коста-Којо, Сава Зрнић и инж. Бранко Матић.

На састанку су дате смернице за рад на јачању партизанских јединица, мобилизацији нових бораца, стварању органа власти и стварању организације СКОЈ-а у Дрежници и Јасенку.

Новембра 1941. изабран је за одборника у месни народноослободилачки одбор Јасенка, који је радио илегално све до ослобођења Јасенка 20. јануара 1942. године.

У првој половини децембра 1941. године изабран је у општински НОО Дрежнице, када је образована и организована народна власт на ослобођеној и полуослобођеној територији.

Пре и за време блокаде оружничко-домобранске посаде у Јасенку од октобра 1941. до 20. јануара 1942, њене предаје 1. партизанском батаљону „Марко Трбовић“ разоружања и ослобођења Јасенка, Коста Косановић-Којо одржавао је сталну везу са оружничким наредником Шимић Антом, који је одиграо врло важну и кључну улогу у деморализацији и предаји посаде, а пре тога преласком на партизанску страну са још једним оружником и два домобрана.

Одмах по ослобођењу Јасенка са мајсторима Вељком Косановићем, Мирком Пизентом и неколико приучених радника, у просторијама парних пила на основали су партизанску радионицу за поправку оружја и војне опреме.

Половином маја 1943. године Косановић Коста-Којо изабран је за члана и председника котарског (среског) НОО за Огулин са седиштем у селу Ћошани у Кракару (Дрежница).

За несебични допринос у извршавању многобројних ратних задатака одликован је са више ратних одликовања.

Носилац је „Партизанске споменице 1941“.

После Другог светског рата радио је и до смрти живео на Ријечи.

КОСАНОВИЋ НИКОЛЕ ИЛИЈА-МАШИЋ, рођен 1914. у Јасенку, Модрушко-ријечка жупанија, Аустроугарска монархија, Србин, шумски и пилански радник. Служио је југословенску војску као редов.

Илија је међу петорицом чланова оснивача организације КПЈ у Јасенку 15. октобра 1941. године и међу првим добровољцима–борцима у Јасеначком партизанском логору-чети.

У току НОР-а вршио је војне и политичке дужности, од командира десетине (одељења), вода и партизанске чете до комесара и команданта Првог ударног

партизанског батаљона и израстао у врсног, вештог и способног војног и политичког руководиоца.

После Другог светског рата завршио је школу тактике Више војне академије, и обављао одговорне дужности у ЈА-ЈНА. Био је командант пука и начелник ПВО корпуса.

Поред тога у КПЈ-СКЈ, био је секретар основне организације и члан пуковског комитета.

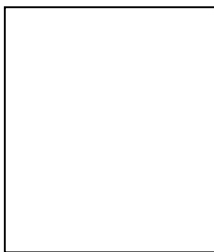
За показану храброст, одважност и умешност у командовању и руковођењу јединицама одликован је са више ратних и мирнодопских одликовања.

Носилац је „Партизанске споменице 1941“.

Пензионисан је у чину пуковника ЈНА. До смрти је живео у Загребу.

Због Илије и Љубомира-Љубе који су се налазили у партизанима, у марту 1943. четници су тешко ранили њиховог оца Николу, од задобијених рана преминуо је у војно-партизанској болници бр. 7 која се налазила изнад Вукелића у Дрежници.

Њихове сестре Милица и Савка (Сава) учеснице су у НОР-у.

КОСАНОВИЋ НИКОЛЕ ЉУБОМИР-ЉУБО, рођен 1923. у Јасенку, Краљевина СХС, Србин, земљорадник.

Учесник НОР-а од 1941. године, члан КПЈ од 1942.

У току НОР-а обављао је разне војне и политичке дужности, од командира десетине, вода, чете и команданта партизанског батаљона.

16. октобра 1943. године код пиране у Дрежници у сусрету немачке тенковске јединице и камиона, пуног

партизана, када је тенк буквално прегазео камион, том приликом Љубо је задобио седамнаест рана из аутомата, али је остао жив, без ока и после успешног лечења, наставио је да се бори против непријатеља.

Вељко Ковачевић, у књизи „Дани који не залазе“ на стр. 183 написао је : „Перо Радин Мамула, Ненад Мамула, Љубо Косановић, кроз чије је тијело, једног дана (16. октобра) 1943. године прошишало деветнаест метака, а он ипак преживео, сазреће за кратко вријеме, и као борци и као старјешине“.

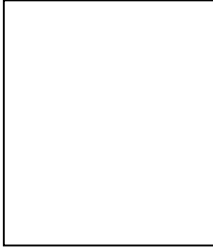
После Другог светског рата са натпросечном интелигенцијом, снажном вољом, упорношћу и енергијом коју је испољавао Љубо је завршио војну школу у СССР-у, школу тактике Више војне академије и Ратну школу ЈНА.

Своја огромна ратна искуства повезана теоријом војне науке и ратне вештине као наставник у катедри војне оператике преносио слушаоцима школе народне одбране.

Са пуно успеха командовао је пуком и бригадом ЈНА.

Одликован је са више ратних и мирнодопских одликовања.

Пензионисан је у чину пуковника ЈНА.

КОСАНОВИЋ ИЛИЈЕ БРАНКО, рођен 1923. у Јасенку, Србин. Борац-добровољац у НОВ и ПОЈ од 1942. Борац Ударне групе 1. бригаде/13. дивизије НВОЈ која је формирана наређењем ГШ НОВХ од 03. фебруара 1944. године.

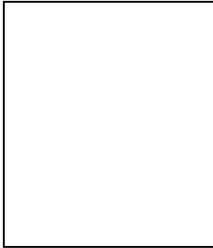
Ударна група формирана је од најхрабријих бораца, да у непријатељским униформама у позадини непријатеља уништава њихове команде-штабове јединица, центре

везе, хвата-заробљава живе непријатељске агенте, официре и војнике и да ствара несигурност у непријатељској позадини.

После Другог светског рата обављао је низ дужности у ЈА-ЈНА.

Пензионисан је у чину капетана фрегате.

До смрти је живео у Београду.

КОВАЧЕВИЋ НИКОЛЕ СИМЕУН-СИМЕУНЧИЋ, рођен 1904. у Јасенку, Модрушко-ријечка жупанија, Аустроугарска монархија, Србин, гостионичар-кафеџија и трговац дрвима.

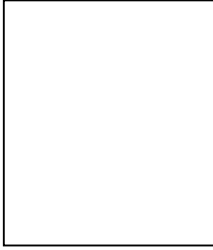
У НОБ-у од 1941. године, организатор устанка, а од новембра 1941. године међу првим је одборницима нове илегалне власти у Јасенку и Врелу.

Симеун (Симеон), до пријема у КПЈ 1942. године био је само симпатизер и једна од веза окружног комитета КПХ за Карловац са још неколико комуниста у Јасенку на које се у то време могло ослонити и рачунати. У његовој кући-гостиони 1941. године налазило се командно место италијанског 74. пешадијског пука из 57. дивизије "Ломбардија", и поред тога, уз велики ризик успио је да пренесе позиве и организује састанак на коме је било присутно више од стотину Срба из Јасенка, који су се определили за НОБ-у.

У међувремену је образован Јасеначки партизански логор-чета. Устанак је почео против хрватске војнице-усташа и домобрана НДХ и италијанских јединица. Велику улогу одиграо је у време блокаде Јасеначке оружничко-домобранске посаде, када су у његовој гостиони организоване партизанске заседе за заробљавање-хватање група оружника и домобрана, као и за време напада на оружничко-домобранску постају (станицу), предају посаде и ослобођењу Јасенка 20. јануара 1942. године.

По ослобођењу Јасенка Симеун је изабран за легалног председника Месног народноослободилачког одбора Јасенка.

Погинуо је крајем маја 1942. године у заседи коју су организовали четници из Врела, када су из Гомирја упали на слободну територију Јасенка, а тешко ранили одборника народноослободилачког одбора Богдана Ковачевића.

РАДОВИЋ БУРЕ БУРО-БУЏИН, рођен 1891. у Јасенку, Модрушко-ријечка жупанија, Аустроугарска, Србин, радник.

Служио је царску аустријску војску, једно време у војној школи „Машингевер“ у Бечу.

Између два светска рата радио је на пиланама у Јасенку и другим местима Горског котара.

Са још четворицом другова 15. октобра 1941. године

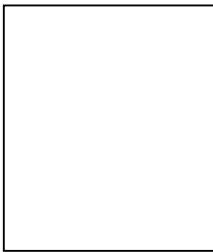
основао је организацију КПЈ у Јасенку.

У току НОР-а као члан КПЈ и одборник Месног народноослободилачког одбора Јасенак извршавао је врло одговорне и тешке задатке.

После Другог светског рата радио је на пилани у Јасенку и на обнови и изградњи поплаћеног Јасенка и околних села.

Носилац је „Партизанске споменице 1941“.

До смрти 1956. године живео је у Јасенку и сахрањен на месном гробљу.

РАДОВИЋ СИМЕ МИЛОШ-РАЈКАН, рођен 1914. у Јасенку, Модрушко-ријечка жупанија, Аустроугарска монархија, Србин, земљорадник.

Служио је југословенску војску као редов-каплар.

Одиграо је значајну улогу у припреми и организацији народног устанка у Јасенку. Међу првим је добровољцима-борцима у Јасеначком партизанском логору-чети.

Учествује у свим оружаним акцијама од заседе која је организована на Тисовцу 11/12 децембра 1941. у коју су упала два вода (оружника и домобрана) и предаје оружничко-домобранске посаде и ослобођења Јасенка 20. јануара 1942. године. Учесник је безброј борби и акција које су водили 1. батаљон „Марко Трбовић“ и друге јединице у којима се налазио.

Храбар и одважан ускоро постаје командир десетине (одељења), вода и партизанске чете. Једно време, од средине 1942. био је командант места Дрежница. На дужности партизанског батаљона крајем 1944. тешко је рањен. После успешног лечења обављао је дужност оперативног официра у Штабу 13. дивизије НОВЈ.

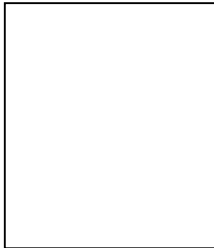
У Другом светском рату бојовници-ушаше НДХ заклале су 1941. брата Перу, оца Симу (74 године), брата Дмитра (40 година) и сестру Смиљу (48 година). Брат Сава (31 година) борац од 1942. године као интендант партизанске јединице погинуо у борби са хрватским војницима-ушашама НДХ 1943. године код Бриња.

За Милоша Радовића-Рајкана (Вељко Ковачевић написао је Ивошевића).

У књизи I „Дани који не залазе“ на страни 183 написао је. „Милош Радовић-Рајкан, Илија Косановић, Брацо Косановић истакнути омладинац (и још многи Л. К.) .... морали су бити уочени још првих дана (НОР-а Л. К.)“.

Вршио је разне партизанске дужности, од секретара основне организације, до члана пуковског и дивизијског комитета КПЈ-СКЈ.

После Другог светског рата завршио је школу тактике Више војне академије и обављао дужности начелника штаба пука, команданта пука-бригаде КНОЈ-а, команданта базе у Сарајеву и радио у органима команде армије. Носилац је „Партизанске споменице 1941“. и више високих ратних и мирнодопских одликовања. Пензионисан је у чину пуковника ЈНА. До смрти је живео у Загребу.

РАДОВИЋ ЉУБОМИРА-ЉУБАНА ПЕТАР-ПЕРО, рођен 4. 8. 1924. године у Јасенку, Краљевина СХС, Србин, земљорадник.

Доброволац у Јасеначкој партизанској чети од средине 1942. године.

Члан КПЈ од 1943. године

Одважан и храбар, за непуне три године рата био је командир десетине (одељења), вода, партизанске чете и

командант партизанског батаљона.

Перин брат Никола (1919.), борац од 1941. као изузетно храбар и одважан командир партизанске десетине (одељења), погинуо је у борби са хрватским бојовницима-ушастама 1944. године код Врбовског.

После Другог светског рата Перо је завршио Школу тактике и Ратну школу Више војне академије ЈНА.

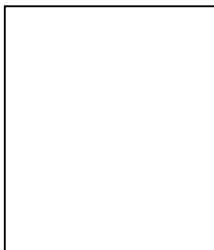
Са успехом је обављао дужност команданта пука.

Као наставник и начелник Катедре позадине у Вишој војној академији ЈНА, преносио је богато ратно искуство и теоретско знање на млађе генерације официра ЈНА.

Одликован је са више ратних и мирнодопских одликовања.

Пензионисан је у чину пуковника ЈНА и живео у Београду.

Преминуо је 13. јануара 2010. и уз војне почасте сахрањен на Новом бежанијском гробљу у Београду.

ЗРНИЋ СТЕПАНА САВА, рођен 1910. године у Јасенку, Модрушко-ријечка жупанија, Аустроугарска Монархија, Србин, чиновник.

Прикључио се партизанима 1941. и изабран за одборника у први народноослободилачки одбор Јасенка у новембру 1941. године.

У КПЈ примљен фебруара 1942. године.

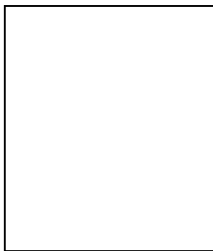
Завршио је средњи партијски курс при Окружном

комитету КПХ за Карловац у лето 1942. године

Од новембра 1942. до половине 1943. године био је политички комесар војно-партизанске болнице бр. 7 у Вукелићима (Дрежница) и Малој Јаворници.

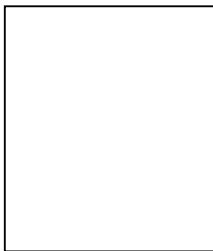
Учесник је Првог окружног партијског саветовања одржаног у Дрежници 20. децембра 1942. године са члановима котарских комитета КПХ (за Огулин у Дрежници, Делнице, Чабар, и партизанским јединицама).

При нападу италијанских јединица на ослобођену територију и војно-партизанску болницу учествовао је у одбрани и евакуацији болнице и са др Матом Саболом и медицинским особљем остаје на збрињавању тешких (непокретних) рањеника на врху Мале Јаворнице.
Од половине 1943. године на дужности је политичког комесара војног подручја за Горски котар, а био је командир једне (од две) партизанске чете које су се налазиле уз команду војног подручја.
До краја Другог светског рата обављао је низ одговорних дужности и извршио многобројне сложене задатке.
Носилац је „Партизанске споменице 1941“
После пензионисања живео је у Загребу.

ЗРНИЋ ПЕРЕ ЂУРО, рођен 1918. године у Јасенку, Модрушко-ријечка жупанија, Краљевина СХС, Србин, земљорадник
Међу првим је добровољцима-борцима у Јасеначком Партизанском логору-чети од 1941. године.
У КПЈ од 1942. године.
Одважан и храбар, од командира десетине одељења), убрзо постаје командир вода, чете, а затим командант батаљона НОВ и ПОЈ.

После Другог светског рата као капетан завршио је Прву класу артиљеријског факултета у Командно-штабној академији ЈА.
После тога успешно је командовао артиљеријским дивизионом и артиљеријским пуком ЈНА.
Носилац је „Патризанске споменице 1941“.
Пензионисан је у чину пуковника ЈНА.
После пензионисања живео је у Новом Саду.

МАМУЛА ФИЛИПА ВЕЛИМИР, рођен 19. августа 1926. у Врелу-Јасенак, Краљевина СХС, Србин.
Борац НОР-а од 1942. године, у КПЈ од 1943.
Био је отресит и храбар шеснаестогодишњи младић који је узео пушку у руке да се бори за опстанак српског народа у Јасенку и Хрватској.
После Другог светског рата завршава Војну ваздухопловну академију, а затим и Вишу војну

ваздухопловну академију ЈНА. Ређале су се дужности од командира одељења, ескадриле, до авијацијског пука и на крају обављао је одговорну дужност у Команди ратног ваздухопловства ЈНА.
За изузетан допринос у НОР-у и мирнодопској изградњи ЈНА одликован ја са више ратних и мирнодопских одликовања.
Пензионисан је у чину пуковника ЈНА.
Живео је у Београду. Преминуо 24. 04. 2008. године и уз војне почести сахрањен на гробљу Лешће у Београду.